

Ilmajohdon sijoittaminen Rakentamislain 131 §:n mukaisesti kiinteistölle 111-411-1-370, tilalle Ryysyranta, Kousantie
ravaja 10.06.2026
451/10.03.00.02/2026

Päätös

Esittelijä johtava rakennustarkastaja Mara, Juha

Päätösehdotus Rakennusvalvontajaosto päättää hyväksyä hakemuksen mukaisen ratkaisun vaihtoehdon 1.

Perustelut:

Rakennusvalvontajaosto katsoo, että maakaapelin ja jakokaapin sijoituksesta ei aiheudu maanomistajalle kohtuutonta haittaa maankäytöllisesti, koska maakaapeli sekä jakokaappi sijoittuvat rajojen läheisyyteen. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan rakentaminen tulee tehdä vähintään neljän (4) metrin päässä naapurin rajasta.

Kiinteistön omistaja on ensisijaisesti toivonut maakaapelin asennusta ilmajohdon sijaan. Sama maakaapeli sekä jakokaappi palvelevat myös maanomistajan omaa kiinteistöä.

Rakentamislain 13 §:n mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jos asianosaiset eivät pääse sopimukseen korvauksesta, asia ratkaistaan noudattaen, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa säädetään lunastuskorvauksen määräämisestä.

Rakennusvalvontajaosto ei ota kantaa korvauksen määrään ja ellei korvauksesta sovita, niin asia tulee ratkaista lunastuslain mukaisessa järjestyksessä (RakL 131 §).

Toimivalta Hallintosäätö 23.4 §

Valmistelija Johtava rakennustarkastaja Juha Mara, p. 044 797 8572,
etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu Järvi-Suomen energia hakee rakentamislain 131 §:n mukaista sijoittamislupaa kiinteistölle 111-411-1-370 maakaapelin ja jakokaapin sijoittamiseksi. Maakaapeli ja jakokaappi palvelevat hakemuksen mukaista kiinteistöä sekä naapurikiinteistöä 111-411-1-374.

Rakentamislain 131 §:n mukaan kiinteistön omistaja ja haltija ovat velvollisia sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemaalleen alueelle, jollei

sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita ja rakennelmia.

Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei sijoittaminen aiheuta huomattavaa haittaa kiinteistön käytölle. Sopimus johdon tai muun laitteen sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa.

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jos asianosaiset eivät pääse sopimukseen korvauksesta, asia ratkaistaan noudattaen, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa säädetään lunastuskorvauksen määräämisestä.

Maakaapeli on tarkoitus sijoittaa kiinteistölle siten, että maakaapeli sijoituu rajan läheisyyteen, olemassa olevan varaston taakse, josta se johdetaan naapurikiinteistön rajaa kohti. Jakokaappi tulee lähelle naapureiden rajaa, jotta siitä ei ole haittaa kummallekaan osapuolelle.

Pyyntö:

Johdon sijoittamista ei voida tyydyttävästi järjestää muualle teknis-taloudellisesti, kohtuullisin kustannuksin ja vastaamaan sähkömarkkinalain (9.8.2013/588) verkonhaltijoille asettamaan velvollisuuteen parantaa jakeluverkon toiminnan laatuvaatimuksia.

Viittaamme Rakentamislain (751/2023) 131 §:ään yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisen osalta ja pyydämme, että kunnan rakennusvalvontaviranomainen tekisi päätöksen sijoittamisesta vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Kuuleminen:

Rakennusvalvonta on lähettänyt kuulemiskirjeen maanomistajille 27.04.2026.

Maastokatselmus:

Rakennusvalvonta piti maastokatselmuksen 18.05.2026, jossa todettiin maastossa eri linjavaihtoehdot.

Katselmuksella todettiin, että ilmajohdon sijoittamislupahakemus koskee useampia kiinteistöjä ja he antavat yhdessä vastineen esitettyyn sijoittamislupahakemukseen.

Kiinteistöjen omistajien yhteinen vastine:

Rakennusvalvonta on pyytänyt kiinteistöjen omistajien vastineen hakemukseen 22.5.2026 klo 15:30 mennessä. Kiinteistön omistajien vastineessa on kerrottu tilan Ryysyranta osalta, että Kousantien varressa Ryysymetsän alueella on noin kaksi vuotta sitten istutettu kuusikkoa kasvavaksi talousmetsäksi ja alueella kasvaa myös vanhempaa talousmetsää. Suunniteltu avojohto kulkisi noin 600 metrin matkalla alueen kohdalla, mikä aiheuttaisi taloudellista haittaa.

Tärkeää huomata:

Kirsi Heikkilälle 1.9.2025 Kalle Kinnusen lähettämässä sähköpostissa on liitteenä ollut kartta, jonka mukaan Kousantien varresta uudelta pylväsmuuntamolta vedetään maakaapeli uudelle jakokaapille, josta lähtee sähköjohto maakaapelivetona niin Kirsi Heikkilän mökeille Iso Suojärven rannalle kuin Pertti Heikkilän Pyhäjärvi-tilan päärakennukselle. Kalle Kinnunen oli tämän ratkaisun tehnyt Pertti Heikkilän kanssa käydyn aastokatselmuksen jälkeen (karttaliite). Nykyisessä suunnitelmassa pylväsmuuntamolta jakokaapille on ilmajohto.

Vastineessa on todettu myös kantaa kustannusten vertailuun ja oikeellisuuteen. Se, mihin hyvin erilaiset luvut perustuvat ei selviä saaduista tiedoista. Laskelmien kerrottiin sisältävän molempien vaihtoehtojen ylläpitokustannukset, jotka lasketaan SSSOy:n mukaan 50 vuodelle. Ylläpitokustannukset rasittavat olennaisesti ilmajohtoa. Maakaapelin ylläpitokustannukset ovat puolestaan hyvin vähäiset.

Meillä ei ole mahdollisuuksia saada tietoa, jonka kautta voisi ilmoitettuihin lukuihin luottaa. Ilmajohdolle lasketut ylläpitokustannukset näyttävät pieniltä. Osin pienuus selittyy johtokäytävän toteutuksen tavalla. Se siirtää kustannuksia maanomistajille (vrt. taulukko 1). Ylläpitokustannukset eivät kuitenkaan selitä kuin osan erosta. Erot ovat niin suuret, että näiden perusteella ei ole mahdollisuutta tehdä perusteltavissa olevaa vertailua vaihtoehtojen välillä.

Pyydämmekin JSEOy:tä selvittämään yksityiskohtaiset tiedot siitä, mihin nämä laskelmat perustuvat, jotta lukuja ja ratkaisuja voi vertailla luotettavasti. Pyydämme myös, että rakennusvalvonta ottaa joka tapauksessa harkinnassaan huomioon 5.9.2025 ilmoitetut kustannukset.

Yleinen etu:

Sähkösaannin turvallisuus Järvi-Suomen Energia perusteli 1.7.2025 siirtomaksujen korotuksia tarpeella "turvata toimitusvarmuus muuttuvassa maailmantilanteessa". Nyt valittu eristämätön ilmajohto ei sellaisenaan paranna turvallisuutta aiemmista linjoista. Samat riskit, kuin nykyisissä ratkaisuisa, vaikuttavat edelleen, mutta ankarammissa sääolosuhteissa. Sähkökatkoksia on usein. Tulevaisuudessa sään ääriolosuhteet

tulevat lisääntymään, joten sähkön saannin turvallisuutta varten odotamme, että myös teknologiaa parannetaan.

Ilmajohtoratkaisu - vaikutukset maisemaan ja ympäristöön: Nyt uudistuksen kohteena olevia reittejä, erityisesti Kesiöntietä käyttävät vakituisten asukkaiden ja kesäasukkaiden lisäksi myös matkailijat. Alueen tunnetut kohteet, kuten Sonnasen ranta, Saarijärven kannas ja Pirunkirkko, tuovat alueelle kävijöitä.

Monelle juuri tienvarsien maisemat muodostavat tärkeän luontokokemuksen. Johtokadun leveys: Jo aloitettu uudistus tien varsilla näyttää, että maisemat ovat kärsineet pylväiden johtokadun rakentamisesta. Pylväiden sijoittelu ei paikoin vaikuta johdonmukaiselta. Myös johtokadun leveys molemmin puolin pylväitä vaihtelee.

Sijoittelussa hyödynnetään tiealuetta. Osa pylväistä on kuitenkin sijoitettu varsin etäälle tiealueesta johtokadusta tulee tarpeettoman leveä. Toivomme saavamme kuulla, syistä, miksi pylväiden sijoittelu vaihtelee ja käytävä on leveämpi kuin odotettu.

Saamiemme tietojen mukaan SSSOy vaatii (ml. keskustelu katselmuksessa 16.5.) tiealueen ulkopuolella eristämätöntä ilmajohtoa asentaessaan toimenpiteitä laajalla alueella: 10m 30cm + 8m. Mutkissa ja kallioisissa kohdissa asennuksessa saatetaan vielä joutua viemään pylväs kauemmas tiestä. Alla olevassa taulukossa esitetty SSSOy:n käytäntö ei perustu virallisiin, kansallisiin ohjeisiin. Tulkinta on SSSOy:n

Vaikutukset kiinteistöille:

Leveä johtokäytävä muodostaa merkittävän taloudellisen haitan kiinteistöille. Lisäksi mahdollinen vierimetsän harvennus aiheuttaisi maanomistajille taloudellista haittaa.

Vierimetsän harvennus (liite 2): JSEOy:n alihankkijan sopimukseen oli liitetty vierialueen käsittely 8 m leveältä alueelta johtokäytävän vierestä. Tarkastusyhdistyksen luennolla on esitetty määräys AI-93, joka mainitsee vain johtokadulle kallistuneet ohuet ja lumikuorman kallistamat puut tietyltä etäisyydeltä. Ohjeistuksessa neuvotaan, milloin puusta ainoastaan karsitaan oksia ja milloin se kaadetaan.

Tien varsilla on vaikutusta kiinteistöjen arvoon. Ympäristö ja maisema vaikuttavat asumisviihtyvyyteen, mutta myös kiinteistöjen arvoon. Arvon aleneminen toteutuu myyntilanteessa. Ostajat kiinnittävät huomiota paitsi talon ympäristöön myös maisemaan jo kiinteistölle saavuttaessa.

Verkkouudistus hyödyttää verkkoyhtiötä ja kaikkia alueiden sähkökäyttäjiä. Miten tien varrella kiinteistön omistaville korvataan verkkouudistuksen aiheuttama arvon alennus?

Hakijan vastine kiinteistöjen omistajien vastineeseen:

Rakennusvalvonta pyysi hakijan vastineen 01.06.2026 klo 12:00 mennessä. Vastine saapui määräajassa.

Kehittämissuunnitelman mukainen sähköverkko

Suunniteltu 20 kV sähkölinja toteutetaan ilmajohtona Järvi-Suomen Energia Oy:n kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Ilmajohtorakentaminen on edelleen normaali rakentamistapa verkkoyhtiöillä. Ilmajohdon Valinta perustuu teknistaloudelliseen kokonaisharkintaan sekä Energiaviraston hyväksymään tavoiteverkkoon. Kaikkia maanomistajien toiveita ei voida toteuttaa, koska rakentamista ohjaavat lakisäätöiset ja taloudelliset reunaehdot.

Sähköverkkoa saneerataan laajasti, ja kustannukset kohdistuvat lopulta asiakkaille. Esitetty ratkaisu on tässä kohteessa kustannustehokkain ratkaisu. Yksittäisten kohteiden muuttaminen maakaapeliksi kasvattaisi merkittävästi kokonaiskustannuksia.

Tasapuolisuus ja yhdenvertaisuus

Verkkoyhtiö toimii yhdenvertaisuusperiaatteella: samanlaisissa olosuhteissa toimitaan samoin. Rakentamistapaa ei voida muuttaa yksittäisten kiinteistöjen kohdalla ilman, että tasapuolisuus vaarantuu.

Kustannukset

Tätä kyseistä projektia varten on tehty vertailulaskelma, joka on Heinolan kaupungille toimitetun sijoittamislupahakemuksen liitteenä. Vertailulaskelmassa on laskettu juuri tämän alueen projektin kustannukset.

Maakaapeli

Maakaapelikaan ei ole riskitön vaihtoehto. Maakaapelin viat ovat myös vaikeampia paikantaa ja korjata. Sekaverkon (ilmajohto + kaapeli) rakentamista vältetään teknisten riskien, huollon vaikeutumisen ja kustannusten takia. Maakaapelia ei sijoiteta metsäalueille lisääntyneen vikaantumisen- ja korjaushaasteen vuoksi.

Pylväiden sijoittelu

Pylväiden sijoitteluun vaikuttavat ELY:n vaatimukset, maasto-olosuhteet ja turvallisuus. Pylväät sijoitetaan pääosin tiealueen ulkopuolelle maanomistajien maalle. Johtoalue on noin 10 m leveä (5 m molemmin puolin pylvästä).

Johtoalueiden ulkopuolisten alueiden osalta Sähkömarkkinalain 111 § mukaan jakeluverkonhaltijalla on oikeus kaataa ja poistaa verkon läheisyydessä olevia puita ja kasveja, mikäli se on välttämätöntä sähkönjakelun keskeytyksen poistamiseksi tai ennaltaehkäisemiseksi.

Maisemavaikutukset

Ilmajohto sijoittuu pääosin tien vastakkaiselle puolelle eikä merkittävästi muuta nykyistä maisemaa.

Korvaukset

Korvauksista ei päättä rakennusvalvonta. Mahdolliset korvaukset ratkaisee Maanmittauslaitos lunastustoimituksessa, mikäli asiasta ei päästä sopimukseen osapuolten välillä.

Tiedoksianto	virallinen ote	luvan hakija kiinteistön omistajat
Taksa	9.3	800,00€